Tájékoztató a GDPR szerinti adattovábbításról megállapodás nélküli brexit esetén

Elfogadva: 2019. február 12-én

Bevezetés

Az EGT és az Egyesült Királyság közötti megállapodás hiányában (megállapodás nélküli brexit) az Egyesült Királyság 2019. március 30-án közép-európai idő szerint 00:00 órától az EU-n kívüli harmadik országgá válik. Ez azt jelenti, hogy 2019. március 30-tól a személyes adatoknak az Egyesült Királyságba történő továbbítása a következő jogszabályok [1]egyikén kell hogy alapuljon:

- Szabványos vagy eseti adatvédelmi feltételek
- Kötelező erejű vállalati szabályok
- Magatartási kódexek és tanúsítási mechanizmusok
- Mentesítések[2]

Ez a feljegyzés tájékoztatást nyújt a kereskedelmi és állami intézmények számára a GDPR alapján a személyes adatoknak az Egyesült Királyságba történő továbbítására vonatkozó szabályokról megállapodás nélküli brexit esetén.

Az Európai Adatvédelmi Testület (EDPB) ebben a kérdésben a felügyeleti hatóságok és az Európai Bizottság (EB) által adott útmutatásra támaszkodik. Az EGT-szervezetek szükség esetén a kapcsolódó adatfeldolgozási tevékenységek felügyeletére jogosult nemzeti felügyeleti hatóságokhoz fordulhatnak.

[1] Lásd a GDPR V. fejezetét.

[2] Ezek csak szabványos adatvédelmi feltételek vagy más alternatív megfelelő biztosítékok hiányában alkalmazhatók.

I. A megállapodás nélküli brexitre történő felkészüléshez az alábbi öt lépést kell megtenniük a szervezeteknek

Az adatoknak az Egyesült Királyságba történő továbbításakor:

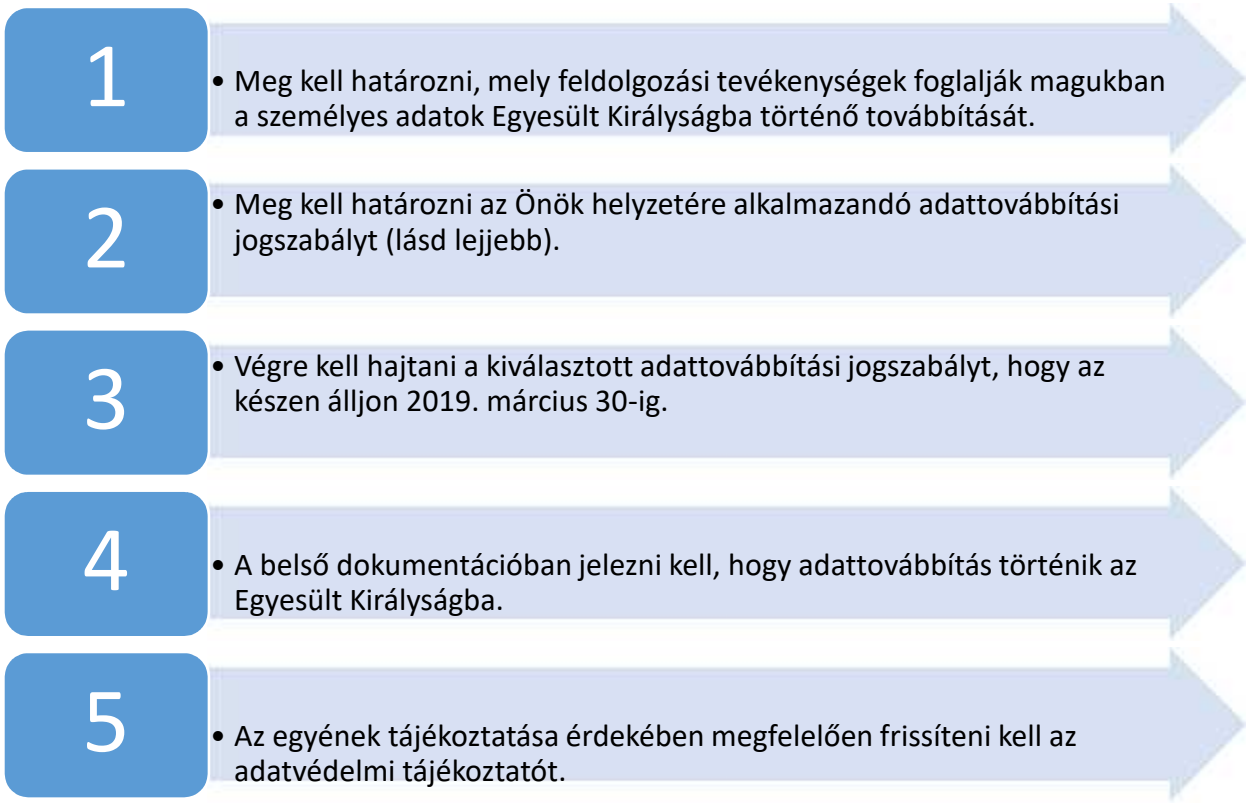

II. Adattovábbítás az EGT-ből az Egyesült Királyságba

1. *Rendelkezésre álló továbbítási szabályok*

Ha a brexit idején nincs megfelelőségi határozat[3], a meglévő adattovábbítási szabályok a következők.

a. Szabványos és eseti adatvédelmi feltételek

Ön és brit partnere megállapodhatnak az Európai Bizottság által jóváhagyott szabványos adatvédelmi feltételek használatáról. Ezek a szerződéses feltételek biztosítják azokat az adatvédelemre vonatkozó további megfelelő biztosítékokat, amelyek a személyes adatok harmadik országba történő továbbítása esetén szükségesek.

[3] Az Európai Bizottság által a GDPR 45. cikke alapján elfogadott megfelelőségi határozat (például a Japánra vonatkozó megfelelőségi határozat, amelyet a Bizottság 2019. január 23-án fogadott el. Az EB már korábban is fogadott el megfelelőségi határozatokat harmadik országokra, például Argentínára, Új-Zélandra és Izraelre vonatkozólag). Az Egyesült Királyságra vonatkozólag jelenleg nincs érvényben ilyen megfelelőségi határozat.

Jelenleg a szabványos adatvédelmi feltételek három sorozata áll rendelkezésre:

- EGT-adatkezelő által harmadik országbeli (pl. egyesült királyságbeli) adatkezelőhöz történő adattovábbítás: 2 sorozat áll rendelkezésre:
  - 2001/497/EK
  - 2004/915/EK
- EGT-adatkezelő által harmadik országbeli (pl. egyesült királyságbeli) adatfeldolgozóhoz történő adattovábbítás:
  - 2010/87/EU

Fontos megjegyezni, hogy a szabványos adatvédelmi feltételeket nem lehet módosítani és az adott formában kell aláírni. Ezek a szerződéses feltételek azonban szélesebb körű szerződésekbe is beépíthetők, és további szerződéses feltételek is hozzájuk adhatók, feltéve, hogy azok sem közvetlenül, sem közvetetten nem ellentétesek az Európai Bizottság által elfogadott szabványos adatvédelmi feltételekkel. Figyelembe véve a március 30-ig rendelkezésre álló időt, az EDPB elismeri, hogy a szabványos adatvédelmi feltételek rendszere egy felhasználásra kész jogszabály.

A szabványos adatvédelmi feltételek bármely további módosítása azt jelenti, hogy azokat eseti szerződéses feltételeknek kell tekinteni. Ez megfelelő biztosítékokat nyújthat, figyelembe véve az Ön egyedi helyzetét.

Bármely továbbítást megelőzően ezeket a személyre szabott szerződéses feltételeket az illetékes nemzeti felügyeleti hatóságnak engedélyeznie kell az EDPB véleménye alapján.

b. Kötelező erejű vállalati szabályok

A kötelező erejű vállalati szabályok a személyes adatok védelmére vonatkozó olyan szabályzatok, amelyeket vállalatok (pl. multinacionális vállalatok) egy csoportja alkalmaz annak érdekében, hogy megfelelő garanciákat biztosítsanak a személyes adatok csoporton belüli átadására, beleértve az EGT-n kívüli továbbítást is.

Előfordulhat, hogy már alkalmaz kötelező erejű vállalati szabályokat vagy együttműködik olyan adatfeldolgozókkal, amelyek adatfeldolgozókra vonatkozó kötelező erejű vállalati szabályokat alkalmaznak. A szervezetek még támaszkodhatnak a korábbi 95/46/EK irányelv alapján engedélyezett kötelező erejű vállalati szabályokra, amelyek továbbra is érvényesek a GDPR szerint[4]. Ezeket a kötelező erejű vállalati szabályokat azonban aktualizálni kell, hogy teljes mértékben összhangban legyenek a GDPR rendelkezéseivel.

Ha Önök nem alkalmaznak kötelező erejű vállalati szabályokat, akkor az EDPB véleménye alapján az illetékes nemzeti felügyeleti hatósággal jóvá kell hagyatni azokat.

A kötelező erejű vállalati szabályok alkalmazásának feltételeiről további magyarázatokat talál az EDPB honlapján.

[4] A GDPR 46.5. cikke szerint. Kérjük, vegye figyelembe, hogy a korábbi 95/46/EK irányelv alapján engedélyezett kötelező erejű vállalati szabályok érvényesek maradtak a GDPR szerint, de azokat aktualizálni kell, hogy teljes mértékben összhangban legyenek a GDPR-rendelkezésekkel.

c. Magatartási kódexek és tanúsítási mechanizmusok

A magatartási kódex vagy a tanúsítási mechanizmus megfelelő garanciákat kínálhat a személyes adatok továbbítására, ha az a harmadik országbeli szervezet által a magánszemélyek javára vállalt kötelező és végrehajtható kötelezettségeket tartalmaz.

Ezek az eszközök újak a GDPR-ben, és az EDPB iránymutatásokat dolgoz ki annak érdekében, hogy jobban megértesse az ezen eszközökre vonatkozó harmonizált feltételeket és eljárásokat.

2. *Mentesítések*

Fontos hangsúlyozni, hogy a mentesítések bizonyos feltételek mellett lehetővé teszik az adattovábbítást, és kivételt képeznek a megfelelő biztonsági intézkedések alkalmazásának kötelezettsége alól (lásd a fent említett jogi eszközöket, például a kötelező erejű vállalati szabályokat, a szabványos adatvédelmi feltételeket...), vagy az adatokat megfelelőségi határozat alapján adják át. Ezért ezeket szűken kell értelmezni, és főként alkalmi és nem ismétlődő feldolgozási tevékenységekre alkalmazhatók[5].

Ezen mentesítések közé tartozik a GDPR 49. cikke szerint egyebek között:

- ha az egyén kifejezetten hozzájárult a tervezett adattovábbításhoz, miután megkapta a szükséges információkat az adattovábbítással kapcsolatos kockázatokról;
- ha az adattovábbítás az egyén és az adatkezelő közötti szerződés teljesítéséhez vagy megkötéséhez szükséges, vagy a szerződést az egyén érdekében kötik meg;
- ha az adattovábbítás fontos közérdekből szükséges;
- ha az adattovábbítás a szervezet jogos érdekeinek érvényesítése érdekében szükséges.

A rendelkezésre álló mentesítésekről és azok alkalmazásáról további magyarázat található a GDPR 49. cikkére vonatkozó EDPB útmutatóban.

3. *Kizárólag az állami hatóságok vagy szervek rendelkezésére álló jogi eszközök*

Az állami hatóságok fontolóra vehetik olyan mechanizmusok alkalmazását, amelyek a GDPR alapján jobban megfelelnek az adott helyzetnek.

Az egyik lehetőség olyan jogilag kötelező erejű és végrehajtható eszköz alkalmazása, mint például a közigazgatási megállapodás, kétoldalú vagy többoldalú nemzetközi megállapodás. A megállapodásnak az aláírókra nézve kötelezőnek és végrehajthatónak kell lennie.

Egy másik lehetőség az, hogy olyan közigazgatási megállapodásokat alkalmaznak, mint például az egyetértési megállapodások, amelyek – noha jogilag nem kötelező erejűek – végrehajtható és hatékony adatvédelmi jogokat biztosítanak az érintetteknek. A közigazgatási megállapodásokhoz szükséges az illetékes nemzeti felügyeleti hatóság hozzájárulása, az EDPB véleménye alapján.

Ezenkívül a fent említett mentesítések az állami hatóságok által történő továbbításokra is rendelkezésre állnak, a vonatkozó feltételek alkalmazását feltételezve.

[5] Lásd a 113. preambulumbekezdést és a GDPR 49.1. cikkét

A bűnüldözési funkciókat ellátó állami hatóságok számára [6]további továbbítási eszközök állnak rendelkezésre[7].

III. Adattovábbítás az Egyesült Királyságból EGT-*tagállamokba*

Az Egyesült Királyság kormánya szerint a jelenlegi gyakorlat, amely megengedi a személyes adatok szabad áramlását az Egyesült Királyságból az EGT-be, megállapodás nélküli brexit esetén is megmarad[8].

E célból rendszeresen ellenőrizni kell az Egyesült Királyság kormányának és az ICO-nak a weboldalát.

Az Európai Adatvédelmi Testület nevében
Az elnök

(Andrea Jelinek)

[6]Ezek a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv (LED) hatálya alá tartoznak.
[7] Lásd az LED 37. és 38. cikkét. Például adattovábbítás akkor történhet, ha az uniós hatóság arra a következtetésre jut, hogy a harmadik országban megfelelő garanciák vannak a továbbítás minden körülményének (ön)értékelése alapján. Ezenkívül esetleg további mentesítések vonatkozhatnak bizonyos helyzetekre (lásd az LED 38. cikkét).
[8]https://www.gov.uk/government/publications/data-protection-if-theres-no-brexit-deal/data-protection-if-theres-no-brexit-deal